

АКТ
лісопатологічного обстеження та
оцінки санітарного стану насаджень

24.10.2024 року

с. Срібне

Нами, головним мікробіологом – начальником відділу лісової фітопатології ДСЛП «Харківлісозахист» Воробей А. Д., лісничим ДП «Срібнерайагролісництво» Бибилом А. В., разом з лісовою охороною проведено обстеження насаджень ДП «Срібнерайагролісництво» Чернігівської області з метою визначення та оцінки їх санітарного стану.

Загальна площа обстеження – **78,9 га.**

В результаті обстеження встановлено наступне:

Номер кварталу	Номер виділу	Номер підвиділу	Площа ділянки, га.	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2015 року						
				склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
6	53		7.6	6ДЗЗБП1ЯЗ+ОС	67	0.80	1	22	28	300
14	2		10.2	8ДЗ2ЛПД	82	0.60	2	21	26	220
17	5	1	10.0	8ДЗ1ЛПД1БРС+АКБ	80	0.70	1	24	28	305
10	3		5.5	3ДЗ3ЛПД1ЯЗ1ОС 1БП1ВРЛ+ВЛЧ	100	0.60	3	23	52	230
23	2		4.3	7ДЗ2ЛПД1КЛГ	86	0.70	2	24	30	305
23	4		2.0	5ДЗ2ЛПД2КЛГ1БРС	86	0.70	2	23	28	245

Лісопатологічним обстеженням даних насаджень встановлено, що дерева та їх групи в насадженнях ослаблені та відмирають в наслідок ураження комплексом інфекційних хвороб, ступінь ураження слабкий та середній, характер розповсюдження дифузний та груповий. Виявлено характерні ознаки розповсюдження таких захворювань: несправжній дубовий трутовик, опеньок осінній, печіночниця звичайна, сірчано – жовтий трутовик, несправжній осиковий трутовик, березова губка, бактеріальний рак водянка, трахеомікоз та вертицильозне в'янення. Про, що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, сухостою, плодів тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки, верхівки дерев. Ослаблені дерева (III - IV категорії стану) мають ознаки заселення камбіофагами. В насадженнях присутні дерева вивернуті з коренем, зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобоїни), що призводять до ураження дерев інфекційним захворюваннями та сприяють їх подальшому розповсюдженню.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2015 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
26	34	0.5	10СЗК	67	0.60	1	22	30	285
26	35	0.9	10СЗК	82	0.60	1	25	32	335
26	36	0.9	10СЗК	63	0.60	1А	24	32	325
26	37	1.5	10СЗК	63	0.60	1А	25	32	345
26	38	0.8	10СЗК	63	0.70	1А	26	32	405

В ході проведення лісопатологічного вищеперелічених насаджень виявлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження інфекційними хворобами та

пошкодження стовбуровими шкідниками. Ступінь ураження та пошкодження слабкий, характер всихання дифузний, груповий. Куртини починають заростати чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії стану, відпрацьовані стовбуровими шкідниками (вусачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизною корозійно – деструктивного типу. Дерев у міжосередковому просторі (III – IV категорії стану) мають вкорочену бідо - зелену хвою, вкорочений приріст та ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками з родини короїдів (верхівковий та шести зубчастий короїди, великий та малий соснові лубоїди). Відмічено дерева з плодовими тілами облямованого трутовика, соснової губки та ознаками ураження кореневою губкою, раком сірянкою. В насадженнях присутні дерева вивалені з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2015 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, м	середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
22	3	5,5	10АКБ+БП+ДЗ	62	0,70	1	21	26	180
39	13	2,8	10АКБ	62	0,70	1	23	24	200

В результаті лісопатологічного обстеження даних насаджень встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та всихають внаслідок ураження комплексом інфекційних хвороб та пошкодження стихійними явищами (вітровал, вітролом минулих років), ступінь ураження та пошкодження – середній, характер розповсюдження поодинокий та груповий. Виявлено характерні ознаки таких захворювань: сірчано – жовтий трутовик, лускатий трутовик, щетиновоłosий трутовик, трутовик звичайний та бактеріальний рак водянка. Про, що свідчить наявність сухостою, плодові тіла, некрози, напливи, дупла на стовбурах, всихаючі та всохлі скелетні гілки та водяні пагони, верхівки дерев. Також при обстеженні виявлено ознаки заселення дерев (III - IV категорії стану) камбіофагами. В насадженнях присутні дерева вивернуті з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2015 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
9	46	3.3	4ЛПД2КЛГ2ОС2ДЗ	70	0.70	2	23	26	270
23	7	2.6	4ЛПД3ОС2КЛГ1БРС	78	0.60	2	23	26	245
23	15	7.9	4ЛПД2БП2ДЗ1КЛГ1ОС	88	0.70	2	25	30	290
28	43	4.6	10ЛПД+ДЗ+ОС	93	0.60	2	24	36	255

Під час лісопатологічного обстеження даних насаджень встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження комплексом інфекційних хвороб, ступінь ураження – слабкий, характер розповсюдження дифузний та груповий. Виявлено характерні ознаки розповсюдження таких захворювань: вертицильозне в'янення, трутовик звичайний, несправжній осиковий трутовик, сірчано – жовтий трутовик та несправжній дубовий трутовик. Про, що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, сухостою, плодові тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі водяні пагони, скелетні гілки, верхівки дерев. Ослаблені дерева (III - IV категорії стану) мають ознаки пошкодження стовбуровими шкідниками. В насадженнях присутні дерева вивалені з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30° і більше від вертикальної осі.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га.	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування 2015 року						
			склад	вік, років	повнота	бонітет	Середня висота, м	Середній діаметр, см	Запас деревостану, куб. м. на 1 га
17	18	8.0	10БП	50	0.80	1	20	24	205

Лісопатологічним обстеженням даної ділянки встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та відмирають в наслідок ураження інфекційними хворобами, ступінь ураження – слабкий, характер розповсюдження дифузний та груповий. Виявлено характерні ознаки розповсюдження таких захворювань: березова губка, березовий трутовик та бактеріальний рак водянка. Про, що свідчить наявність стовбурових та комлевих гнилей, сухостою, розриви, соковиділення та плодове тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі скелетні гілки, верхівки дерев. На ослаблених деревах (III - IV категорії стану) відмічено спроби заселення стовбуровими шкідниками. В насадженні присутні дерева вивалені з коренем, зі зламаними стовбурами, верхівками, дерева з нахилом 30^0 і більше від вертикальної осі.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

В обстежених насадженнях виявлено пошкодження стихійними явищами, осередки інфекційних хвороб та стовбурових шкідників, наявність яких значно ослаблює деревостани та негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний, збільшує можливість подальшого розповсюдження хвороб та шкідників. Враховуючи пошкодження стихійними явищами, біологічні особливості та ступінь розвитку, виявлених у вищеперелічених насадженнях хвороб та стовбурових шкідників рекомендовано керуватись п. 12 - 26 «Санітарних правил в лісах України» провести у 2025 році заходи з поліпшення санітарного стану лісів, а саме - вибірково санітарні рубки (на загальній площі **78,9 га**), з вилученням з деревостанів небезпечних, сухостійних дерев, дерев уражених стовбуровими та комлевими гнилями, відмираючих та дуже ослаблених дерев з ознаками пошкодження стовбуровими шкідниками, дерев з плодовими тілами дереворуйнівних грибів. Адже ліквідація наслідків стихійних явищ, попередження та недопущення подальшого розповсюдження інфекційних хвороб, розмноження стовбурових шкідників можливе тільки при своєчасному та обґрунтованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Акт складено в 3 – х примірниках:

- ДСЛП «Харківлісозахист»;
- ДП «Срібнерайагролісництво»;
- Північне міжрегіональне управління лісового та мисливського господарства.

Підписи:

 А. Д. Воробей
 А. В. Бибик